

ÀMBIT: Cultura i valors ètics

NIVELL: 1r D ESO

MATÈRIA: Cultura i valors

ÀREA: Humanitats

Objectius competencials

Els següents continguts permeten avaluar les competències pròpies de l'àmbit juntament amb les competències transversals:

- El civisme com a fonament de la convivència
- Els valors de la democràcia: el diàleg, la participació, l'organització política del municipi, els diferents models de les societats democràtiques i els principis que sostenen la democràcia (llibertat, justícia, igualtat, pluralisme...)
- La diversitat: societats plurals, models d'integració social, el fenomen de la immigració a Catalunya, la tolerància com a valor de convivència i els seus límits i els beneficis de les societats multiculturals.
- Saber argumentar: saber fer-se bones preguntes, construir raonament per arribar a ser autònom i saber detectar i controlar els prejudicis.
- La sostenibilitat: ser conscients de la limitació dels recursos naturals, estratègies per fer la nostra vida més sostenible, entendre les conseqüències de la desforestació, fer un consum més raonable i saber quines són les implicacions ètiques de la sostenibilitat.
- La cultura de la pau: els conflictes personals, guerra i desenvolupament i estratègies de resolució de conflictes.
- La participació ciutadana: exemples de col·laboració ciutadana necessària i projectes de servei a la comunitat.

Competències Bàsiques

Les qualificacions finals del curs fan referència al grau d'assoliment de les competències següents:

Específiques de l'àmbit Cultura i Valors:

Dimensió personal

- **Competència 1.** Actuar amb autonomia en les decisions i ser responsable dels propis actes.
- **Competència 2.** Assumir actituds ètiques derivades de la Declaració Universal dels Drets Humans.
- **Competència 3.** Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i per consolidar el pensament propi.
- **Competència 4.** Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.

Dimensió interpersonal

- **Competència 5.** Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.
- **Competència 6.** Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau

Dimensió sociocultural

- **Competència 9.** Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.

De l'àmbit Digital (transversal):

- **Competència 2.** Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals.
- **Competència 8.** Realitzar activitats individuals o en grup tot utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratius.

De l'àmbit Personal i Social (transversal):

- **Competència 1.** Prendre consciència d'un mateix i implicar-se en el procés de creixement personal.
- **Competència 2.** Conèixer i posar en pràctica estratègies i hàbits que intervenen en el propi aprenentatge.
- **Competència 4.** Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable.

De l'àmbit lingüístic

- **Competència 5.** Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.
- **Competència 6.** Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

Continguts clau

Els continguts clau, directament vinculats a les competències esmentades són els següents:

- CC2.** Els criteris com a fonament de la presa de decisions.
- CC4.** Les lleis i les seves implicacions ètiques i socials.
- CC5.** Drets i deures en l'àmbit escolar, familiar i social.
- CC7.** La Declaració Universal dels Drets Humans de 1948.
- CC9.** Situacions i contextos de conculcació dels drets humans i les llibertats.
- CC10.** Els drets humans com a deures morals.
- CC12.** El dubte i la formulació de les bones preguntes com a inici de la reflexió.
- CC13.** El bon argument.
- CC14.** Els aspectes d'una argumentació.
- CC15.** L'origen i la construcció dels prejudicis en el nostre context.
- CC16.** Els criteris morals i la seva fonamentació: cura, justícia, compassió, reciprocitat, imparcialitat...
- CC22.** La pluralitat cultural, política, religiosa i altres.
- CC23.** Diversitat d'identitats. Les diferències i els seus contextos.
- CC24.** Valors universals i valors compartits. La convivència.
- CC28.** Els valors del diàleg: comprensió, exclusió de violència, cooperació, participació, sinceritat, escolta, igualtat de les veus, assertivitat, respecte, racionalitat...
- CC29.** El conflicte. Anàlisi de conflictes. El tractament dels conflictes interpersonals com a actor, com a espectador, com a afectat. Estratègies: conversa, negociació, mediació...
- CC30.** La cultura de la pau. Violència directa i violència estructural. Tipus de pau. Models i exemples de la cultura de la pau...
- CC38.** L'exercici de la política i les seves repercussions ètiques.
- CC39.** El medi natural i les seves implicacions (ètica del consum, medi ambient).

CCD9. Eines d'edició de documents de text, presentacions multimèdia i processament de dades numèriques.

Criteris d'avaluació

L'alumne/a ha de saber:

1. Fer ús de l'argumentació i la reflexió en l'anàlisi de situacions tant reals, quotidianes o llunyanes, com hipotètiques o fictícies.
2. Mostrar el domini de la comunicació lingüística i digital a l'hora de seleccionar, analitzar i interpretar informació, idees i actituds.
3. Explicar els problemes ètics que es plantegen tot utilitzant paraules pròpies.
4. Mostrar la comprensió dels continguts de la matèria tot establint comparacions de posicions contraposades, anàlisis crítiques de les diferents posicions i defensant, si fos diferent, la pròpia posició de manera argumentada.
5. Elaborar textos (breus assajos, diàlegs, etc.) amb argumentacions sòlides pel que fa als exemples ètics que introdueix la matèria i, per extensió, a qualsevol tesi que es vulgui sustentar.
6. Comprendre i analitzar contextos de convivència a partir del coneixement de la personalitat humana.
7. Utilitzar els valors de l'ètica per a l'anàlisi de la societat actual.

Instruments d'avaluació

Els instruments per avaluar el procés d'aprenentatge que utilitzarem seran els següents:

- La matèria de cultura i valors ètics consta de 30 sessions, distribuïdes en 7 unitats.
- Cadascuna d'aquestes unitats donarà lloc a una tasca avaluable, com a mínim.
- Totes les tasques s'han de realitzar individualment, llevat de que el professor o professora indiqui el contrari.
- El procés d'avaluació de cada tasca es farà, segons el cas, seguint:
 - Observació de comportament espontani de l'alumne-a per part del professor
 - Creació de situacions reals o simulades mitjançant estudi de casos.
 - Autoavaluació.
 - Avaluacions creuades, mútues.
 - Redaccions espontànies que projecten el posicionament propi.
 - Cròniques, exposicions que incorporin els judicis valoratius dels alumnes.
 - Confecció d'obres (poema, dibuix, imatge, escrit) representatives dels temes.
 - Presentació d'una notícia, un esdeveniment.
 - Crear un portfoli vinculat al servei comunitari que doni pautes per a l'avaluació.

Per superar cada tema, es calcularà la mitjana de totes les tasques que el formen.

Per superar el crèdit cal haver promocionat els 7 temes.

Un 20% de la nota final correspon a actitud, valors i normes de comportament a l'aula, vers als companys i el/la docent.

L'avaluació en cas de confinament

En cas de confinament, la metodologia passarà a ser telemàtica i es durà a terme a través de la plataforma Classroom, amb incorporació de sessions puntuals telemàtiques per Meet.

L'assoliment de cada trimestre tindrà en compte les mateixes competències bàsiques, objectius, continguts, percentatges en els criteris d'avaluació i procés de recuperació de la matèria. Tanmateix, es preveu la possible substitució dels controls per un treball teoricopràctic que incorpori exercicis de recerca i englobi els diferents continguts específics a avaluar.

Els continguts i les tasques programades es penjaran a Classroom setmanalment, especificant clarament totes les característiques de cada treball. Cada tasca incorporarà la seva data de lliurament. És important prendre consciència de respectar les dates de lliurament dels treballs. Cada lliurament fora de termini restarà 1 punt en la nota d'aquella mateixa tasca.

El percentatge d'avaluació corresponent a actitud, valors i normes correspondrà a l'assistència a les classes virtuals amb correcció i respecte envers els companys i la professora, amb videocàmera activa i intervencions moderades per la docent. Imprescindible silenciar la càmera durant les intervencions de la professora i dels companys i demanar torn de paraula pel xat.

Qualificacions

Els termes que utilitzarem per valorar el grau d'assoliment de les competències indicades i la seva correspondència numèrica és la següent:

- AE:** Assoliment Excel·lent (9 - 10)
- AN:** Assoliment Notable (7 - 8)
- AS:** Assoliment Satisfactori (5 - 6)
- NA:** No Assoliment (1 - 4)